

від міжнародної спільноти, та навіть зріст шансів наближення до рівня успіху міжнародних компаній. Але тут вже треба враховувати набагато більше чинників, аніж просто звітування з приводу корпоративної соціальної відповідальності.

Література:

1. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність. – Навч. посіб. – Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». – 2015. – 180 с., 36 - 40 с.

2. Мазуренко В. П., Засенко О. Ю. Сучасна концепція корпоративної соціальної відповідальності у міжнародному бізнесі. Ефективна економіка № 6, 2012. Видавництво ТОВ «ДКС-Центр» [Електронний ресурс] - режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1199>

3. Pedersen, Esben R.G. (2015). *Corporate Social Responsibility*. London: SAGE Publishing. p. 107. ISBN 9780857022448. [Електронний ресурс] - режим доступу: <https://en.wikipedia.org/wiki/Special:BookSources/9780857022448>

4. "Global Reporting Initiative - Facts and Figures". *Global Reporting Initiative*. Retrieved 11 February 2018. [Електронний ресурс] - режим доступу: <https://www.globalreporting.org/gri-20/Pages/Facts-and-figures.aspx>

5. KPMG Survey of Corporate Responsibility Reporting 2017 [Електронний ресурс] - режим доступу:

<https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/xx/pdf/2017/10/kpmg-survey-of-corporate-responsibility-reporting-2017.pdf>

ФІНАНСОВА НАУКА ЯК СОЦІАЛЬНЕ ЯВИЩЕ, ЇЇ РОЗВИТОК В УКРАЇНІ

Скорина А.С., студентка 3 курсу спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»

Горіховський М.В., к.е.н., старший викладач Кам'янець-Подільського коледжу Економіки, права та інформаційних технологій

Кам'янець-Подільський податковий інститут

Виникнення фінансової науки як сфери людської діяльності пов'язане з необхідністю пошуку нових ефективних методів формування і використання фінансових ресурсів, з розвитком фінансових відносин, зростанням інтелектуальних здібностей людей.

Фінансова наука – система упорядкованих знань про фінансові явища і процеси, з виявленими достовірними передумовами виникнення, механізмами та принципами функціонування, доказовими, обґрунтованими положеннями та висновками про їх вплив на людину, господарство, суспільство, цивілізацію, оцінкою здобутків, вигод, втрат.

Фінансова наука являє собою систему специфічних знань, які групуються навколо понять: бюджет, державні фінанси, податкова система, банківська система і деякі інші.

Фінансова наука має свої особливості, що перебувають в наступному: вона є загальною наукою, предмет якої складає соціальні категорії. По перше

цією особливістю, фінансова наука відрізняється як від природних, так і від юридичних наук. По-друге, фінансова наука є юридичною наукою, що вивчає такі фінансово-правові категорії і явища, які представляють собою з'єднання правової та економічної матерії. Так грошові кошти є і продуктом економічного закону вартості і творінням державної влади, тобто фінансова наука не може обходитися без економічних понять складових обов'язковий фундамент фінансово-правових явищ. По-третє, фінансова наука покликана не тільки об'єднувати фінансово-правові норми, а й слугувати базою для вирішення практичних питань фінансових органів.

В сучасній світовій та вітчизняній фінансово-економічній літературі приділяється значна увага розкриттю питань історії розвитку фінансової науки, де відмічаються глибинні коріння фінансової науки, які сягають далекого минулого, коли тільки починали формуватися передумови виникнення та становлення фінансів. Кожний новий етап цивілізаційного розвитку в сфері фінансів відмічається розширенням наукових знань про фінансовий світ, методів і технологій їх аналізу, формуванням різноманітних концепцій і теорій їх економічної природи, сутності, ролі і розвитку.

Наука про фінанси бере свій початок у працях видатних філософів, економістів, представників різних шкіл, а саме: Т. Гоббса, Ж.Симонд де Сісмонді, І. Юсті, Й. Зенненфельса, А. Сміта, Д. Рікардо, Ж.-Б. Кольбера, А. Тюрго, І.І. Янжула, С.Ю. Вітте тощо. Таким чином, пізнання сучасного стану фінансової науки не можливе без його історичного аспекту.

Як система знань фінансова наука пройшла довгий шлях свого розвитку та становлення її ще триває до нині. Розглядаючи основні історичні аспекти становлення та розвитку світової фінансової науки встановлено, що до XV ст. фінансової науки як окремої галузі наукових знань не існувало, хоча окремі її аспекти розглядалися філософією, зокрема представниками античної науки Аристотелем, Платоном, Ксенофонтом, Цицероном та іншими.

Пожвавлення у розвитку фінансової науки спостерігається наприкінці XVIII ст. Цьому сприяли нові наукові відкриття в філософії, політичній економії, праві, державному управлінні. Відбувалися докорінні перетворення в економіці та політиці. Основоположником цієї школи став Ф. Кене (1694-1774). Він розробив економічну таблицю, за допомогою якої з'явилася можливість досліджувати взаємозв'язок податків і економічного зростання.

Наступний етап розвитку фінансової теорії, як і раніше у рамках політекономії пов'язаний з ім'ям Адама Сміта (1723-1790), який настільки детально проаналізував державні прибутки, витрати і борги, що його можна назвати першим фінансовим аналітиком. Найобдарованішим і найвідомішим учнем А.Сміта був Давид Рікардо (1772-1823), який в своїй головній праці «Початки політичної економії і податкового обкладання» (1817) розвинув та доповнив ідеї свого вчителя.

У першій половині XIX ст. відбувається промисловий переворот, розвивається надалі ринкова економіка. Це обумовлює розквіт фінансової науки.

Найбільший розвиток фінансової науки припадає на другу його половину XIX ст. В цей час у більшості країн Європи перейшли від абсолютизму до конституційної форми правління. Стали розвиватися правові основи державного управління, у тому числі й фінансове право, виникла потреба в наукових дослідженнях у галузі фінансів. Саме в цей час фінансова наука виокремлюється із загальної теорії політичної економії і стає самостійною сферою знань. В цей період вагомий внесок у фінансову науку внесли німецькі учені.

Особливостями становлення та розвитку фінансової науки в Україні є те, що вона почала розвиватися в умовах Російської імперії, і тому дуже важко виділити внесок українських вчених в її розвиток. Але, все ж такі можна виділити українських вчених, які зробили особливий внесок у розвиток української фінансової науки, а саме М.М. Алексієнко, М.І. Туган-Барановський, М.І. Мітілін, П.Л. Кованько, М.П. Ямпольський. Особливу цінність для розвитку фінансової науки в Україні становлять праці І. Франка. Питанням фінансів відомий літератор та громадський діяч присвятив понад 40 праць.

Сучасними відомими вченими-фінансистами, що досліджують питання фінансів є О.Д. Василик, В.М. Опарін, І.О. Бланк, М.І. Савлук та інші. Відомими в області фінансів підприємницьких структур є професор Київського Національного економічного університету А. М. Поддєрьогін.

Теперішня фінансова наука України, маючи міцну теоретичну базу, вирішує дуже складні питання суспільного життя. Розширилась сфера досліджень, ускладнилися завдання науки. Науковці сучасного життя основну увагу приділяють розв'язанню проблем, пов'язаних із пошуком додаткових джерел доходів, які можна спрямувати на подолання бідності, безробіття, зростання обсягів та якості суспільних благ. Основною рисою сучасної фінансової науки є відсутність ідеологічного тиску. Сучасні наукові дослідження ґрунтуються не на ідеологічних засадах політичних партій, а на основі глибокого аналізу теоретичних положень, статистичної інформації, практичних даних. Все глибшого змісту набувають морально-етичні аспекти фінансової науки. Водночас фінансова наука стає проміжним і дуже важливим інструментом впливу на економіку і політику, на співвідношення між центром, регіонами і місцевим самоврядуванням. Визначальною рисою сучасної фінансової науки є плюралізм поглядів, дискусія, постійний прагматизм досліджень з позицій суспільних інтересів.

Таким чином, розвиток фінансових досліджень в сучасній Україні пов'язаний з її поступовою інтеграцією у світову економічну, зокрема фінансову, науку шляхом ідейно-теоретичного та методологічного оновлення.

Фінансова наука зможе успішно виконати свою роль тільки при використанні певних методів пізнання фінансового життя, основними з яких, як і в кожній науці, є методи індукції і дедукції. Також, фінансова наука спирається на методи фундаментальної методології, які включають діалектичні, загальнонаукові, спеціальні.

На сучасному етапі розвитку фінансової науки в Україні сформувалися такі її напрямки як: фінансовий ринок, міжнародні фінанси, фінансовий менеджмент, страхування, бюджетна система, податкова система тощо.

Тому, в умовах лібералізації економіки та європейської інтеграції українські економісти-фінансисти розпочали пошук нових підходів до вирішення гострих економічних соціальних і фінансових проблем. Перед фінансовою наукою постали важливі питання про напрями і засоби зміцнення фінансової системи, наповнення державного бюджету, зміцнення національної валюти та ін.

Література

1. Вдовенко Л.О. Фінанси [Текст]: навч. посіб. /Л. О. Вдовенко, Н.М.Сушко, Н.Д. Фаюра. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 4 с.

2. Фінанси – Юрій С.І., Федосов В.М. - 3.1. Історичні передумови виникнення фінансової науки та її роль у суспільстві

3. Фінанси для фінансистів [текст]: підручник. / О.А. Шеремет, І.В. Дем'яненко, К.В. Багацька [та ін.] за заг. ред. Т.А. Говорушко – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 79с.

РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯ ЯК НАПРЯМ СОЦІАЛЬНОГО ТА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Смірнова О. В., студентка 3 курсу економіко-правового факультету
Андрейченко А. В., д. е. н., доцент кафедри менеджменту та інновацій

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Проблеми, що стосуються шкідливого впливу промисловості на навколишнє середовище турбують екологів відносно давно. Поряд із сучасними засобами для організації ефективних способів утилізації небезпечних відходів створюються розробки варіантів мінімізації початкової шкоди екологічній ситуації. В цьому контексті, зниження викидів відходів дозволяє не лише скорочувати шкоду довколишнім інфраструктурним об'єктам, але й підвищувати економічну ефективність підприємств.

У даний час, в основному за кордоном, застосовується термін «чисте виробництво», що був введений в 1989 р. департаментом «Технологія, індустріалізація й економіка» Програми ООН з навколишнього середовища. Чисте виробництво – це виробництво, яке характеризується повним і безперервним застосуванням продуктів і процесів природоохоронної стратегії, що запобігає забрудненню довкілля таким чином, щоб понизити ризик для навколишнього середовища, людства. Сутність чистого виробництва – зменшення впливу на навколишнє середовище протягом всього життєвого циклу продукції [1, с. 16].

У ринкових умовах господарювання все більш набуває чинності комплексний підхід до ресурсозбереження, який включає органічне поєднання технологічних, економічних і соціальних напрямків інтенсифікації використання ресурсів. Це складова загального поняття "екологізація